

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
НАСОКИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 31 август 2000 година

**относно инструментите и процедурите на паричната политика на
Еуросистемата**

(ЕЦБ/2000/7)

(2000/776/ЕО)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност (наричан по-нататък „Договора“), и по-специално член 105, параграф 2, първо тире и членове 12.1 и 14.3 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (ЕЦБ) (наричан по-нататък „Устава“), във връзка с член 3.1, първо тире, член 18.2 и член 20, първи параграф,

като има предвид, че:

(1) Осъществяването на единна парична политика изисква дефиниране на инструментите, които националните централни банки на държавите членки, приели еврото съгласно „Договора“ (наричани по-нататък, съответно, „НЦБ“ и „участващи държави членки“), и Европейската централна банка (Евросистема) да използват за прилагането на тази политика по начин, който е еднакъв във всички участващи държави членки.

(2) ЕЦБ е упълномощена да определя насоките, необходими за прилагането на единната парична политика, а НЦБ са задължени да действат в съответствие с тези насоки.

(3) Съгласно членове 12.1 и 14.3 от Устава, насоките на ЕЦБ са неразделна част от правото на Общността,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Член 1

**Принципи, инструменти, процедури и критерии за провеждане на единната
парична политика на Евросистемата**

Единната парична политика трябва да бъде провеждана съгласно принципите, инструментите, процедурите и критериите, определени в приложения I и II към настоящите насоки. НЦБ предприемат всички подходящи мерки за осъществяване на операциите по паричната политика в съответствие с принципите,

инструментите, процедурите и критериите, определени в приложения I и II към настоящите насоки.

Член 2

Потвърждаване

НЦБ предоставят на ЕЦБ, най-късно до 15 октомври 2000 г., пълните текстове и подробна информация за начините, чрез които възнамеряват да спазват настоящите насоки.

Член 3

Заклучителни разпоредби

1. Адресати на настоящите насоки са НЦБ на участващите държави-членки.
2. Настоящите насоки влизат в сила на 1 януари 2001 г.
3. Настоящите насоки се публикуват в *Официален вестник на Европейските общности*.

Съставено във Франкфурт на Майн на 31 август 2000 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ

Председател

Willem F. DUISENBERG

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЕДИННАТА ПАРИЧНА ПОЛИТИКА В ТРЕТИЯ ЕТАП

**Обща документация за инструментите и процедурите на паричната политика
на Евросистемата**

Ноември 2000 година

Виж Насоки на Европейската централна банка от 3 февруари 2005 г. за изменение на Насоки ЕЦБ/2000/7 относно инструментите и процедурите на паричната политика на Евросистемата (ЕЦБ/2005/2) (ОВ L 111, 2.5.2005 г., стр.1).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ДОПЪЛНИТЕЛНИ МИНИМАЛНИ ОБЩИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

I. Допълнителни минимални общи характеристики, приложими към всички споразумения за операции по паричната политика.

1. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират, че стандартните условия ще са приложими към операциите по паричната политика.

2. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират, че НЦБ могат да приложат, без излишно закъснение, всички изменения в рамката на паричната политика. Трябва да бъде предвидено участниците в операции по паричната политика да бъдат уведомявани за такива изменения като това да става със сигурност преди момента на влизането им в сила.

3. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат, че всички плащания, свързани с операциите по паричната политика (различни от плащания в чуждестранна валута съгласно споразумения за валутни суапове), се извършват в евро.

4. Ако е необходимо всички транзакции по дадено споразумение да се извършват в рамките на един договор и/или споразумението да се сключи под формата на рамково споразумение, така че да се даде възможност за ефективно нетиране при прекратяване, съответната разпоредба трябва да бъде включена.

5. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират прилагането, в отношенията между НЦБ и участниците в операциите по паричната политика, на ясни и подходящи правила по отношение на използването на форми (включително за потвърждаване на сроковете на операциите), на информационни носители и на средства и условия за комуникация.

6. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат най-малкото случаи на неизпълнение на задълженията, които не се различават съществено от следните:

а) съдебен или друг компетентен орган взема по отношение на участника в операции по паричната политика решение за откриване на прекратителна процедура или за назначаване на ликвидатор или друг съдебен администратор или за друга подобна процедура; или

б) съдебен или друг компетентен орган взема по отношение на участника в операции по паричната политика решение за прилагане на реорганизационни мерки

или на друга подобна процедура с цел защита или възстановяване на финансовата стабилност на участника и избягване на решение от вида, посочен в буква а); или

в) налице е писмена декларация от участника в операции по паричната политика, посочваща невъзможността му да плати всички или част от задълженията си или да изпълни задълженията си, породени от транзакции, свързани с паричната политика; или участникът е започнал процедура за споразумение с кредиторите си; участникът е, или се счита за, неплатежоспособен или за неспособен да плати задълженията си; или

г) налице са процедурни действия, предшестващи вземането на решение по букви а) или б); или

д) всяка предшестваща договора декларация, направена от участника в операции по паричната политика, или която, съгласно действащите правни разпоредби, се приема за негласно направена, е грешна или невярна; или

е) временно или окончателно е отнет лицензът на участника за осъществяване на дейностите съгласно Директива 2000/12/ЕО относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитни институции (както е изменена и допълнена) или съгласно Директива 93/22/ЕИО относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа (както е изменена и допълнена), както са били транспонирани в съответната държава членка от Евросистемата; или

ж) участникът в операции по паричната политика е временно или окончателно отстранен от участие в платежна система или разплащателен механизъм, даващ възможност за извършване на плащания, свързани с операциите по паричната политика, или (с изключение на валутните суапове) участникът е временно или окончателно отстранен от участие в система за сетълмент на ценни книжа, предназначена за сетълмент на операциите, свързани с паричната политика на Евросистемата; или

з) по отношение на участника в операции по паричната политика се прилагат мерките, посочени в член 22 от Директива 2000/12/ЕО относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитни институции (както е изменена и допълнена); или

и) (при обратни операции) участникът в операции по паричната политика не спазва разпоредбите, свързани с мерките за контрол на риска; или

й) (при репо-операции) участникът в операции по паричната политика не заплаща покупната цена или цената на обратно изкупуване или не предоставя закупените или обратно изкупените активи; (при обезпечените кредити) участникът не предоставя активите или не възстановява кредита на определените за плащанията или за предоставяне на активите дати; или

к) (при валутните суапове или срочните депозити) участникът в операции по паричната политика не заплаща сумата в евро или (при валутните суапове) не заплаща сумата в чуждестранна валута на определените за плащане дати; или

л) участникът в операции по паричната политика е отговорен за случай на неизпълнение на задълженията си (който не се различава съществено от случаите, посочени в настоящата точка) по силата на споразумение за управление на чуждестранните резерви или на собствените средства на който и да е член на Евросистемата; или

м) участникът в операции по паричната политика не предоставя подходяща информация, като по този начин предизвиква сериозни последици за съответната НЦБ; или

н) участникът в операции по паричната политика не изпълнява друго свое задължение по обратни операции или валутни суапове и (ако е в състояние да поправи грешката си) не изпълнява задължението си в срок до тридесет дни при обезпечените операции, и до десет дни при валутните суапове, след като НЦБ го е уведомила, че иска от него да изпълни задължението си; или

о) при споразумение с друг член на Евросистемата, сключено за целите на операциите по паричната политика, участникът е отговорен за неизпълнение на задълженията си, в резултат на което другият член на Евросистемата упражнява правото си на предсрочно прекратяване на всички операции, които се извършват по силата на това споразумение.

Случай а) трябва да предизвика ефект по право; случаите б) и в) може да предизвикват ефект по право; случаите от г) до о) не могат да предизвикат ефект по право и трябва да бъде упражнена дискреция (необходимо е официално уведомление за неизпълнението на задължения). Това уведомление за неизпълнение на задължения може да предвижда допълнителен срок от максимум три работни дни, за да се изпълни въпросното задължение. За случаите на неизпълнение на задълженията, които зависят от упражняването на дискреция, разпоредбите, свързани с нейното упражняване следва изрично да прецизират ефекта от упражняването на дискреция.

7. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират, че в случай на неизпълнение на задълженията, НЦБ има правото да използва следните мерки: временно отнемане на достъпа на участника до операциите на открития пазар; прекратяване на всички споразумения и текущи операции; или изискване на предсрочно събиране на вземанията, чиито падеж не е настъпил или които са несигурни. Освен това НЦБ може да има право да приложи следните мерки: да използва депозитите на участника, вложени в НЦБ, за да компенсират вземанията към този участник; временно да прекрати изпълнението на задълженията си към него, докато събере вземанията си; да поиска лихви за забавено плащане; или да поиска обезщетение за всяка загуба, причинена вследствие на неизпълнените задължения на участника.

Освен това, съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират, че в случай на неизпълнение на задължения НЦБ има законното право да осребри, без ненужно забавяне, активите, предоставени като обезпечение; така НЦБ да има правно основание да възстанови стойността на отпуснатия кредит, ако участникът не пристъпи към бързо уреждане на отрицателното си салдо.

8. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да гарантират, че НЦБ могат да получават всякаква подходяща информация от участниците в рамките на операциите, свързани с паричната политика на Евросистемата

9. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат, че всички уведомления и съобщения са в писмен вид и/или в електронна форма. Същите тези разпоредби трябва да осигуряват сигурност що се отнася до това по какъв начин се правят уведомленията и другите съобщения и кога влизат в сила. Сроковете, преди влизането в сила на уведомленията и другите съобщения, не могат да имат продължителност, която да промени икономическия ефект от разпоредбите в тяхната цялост. По-специално, те следва бързо да се потвърдят и да се провери получаването на потвърждението им.

10. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат, че правата и задълженията на участника не могат да бъдат прехвърляни, използвани за обезпечения от участника или да са обект на друга сделка, по която е страна участникът, без предварителното писмено съгласие на НЦБ.

11. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат, че единствено НЦБ и посоченият участник имат права и задължения, породени от операцията, като същевременно оставят място за отношения между НЦБ (и (или) ЕЦБ), произтичащи от транс-граничното използване на приемливи, за обезпечение активи, както и, при необходимост, за операции, провеждани с участници, действащи чрез посредническа институция.

12. Съответните правила, установени по силата на договор, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат, че приложимото право по отношение на съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, както и на всички операции, произтичащи от горепосочените правила (освен когато транс-граничното използване на приемливи за обезпечение активи не го позволява) е правото на държавата членка, в която с намира НЦБ и че, без да се накърнява компетенцията на Съда на Европейските общности, споровете се отнасят до компетентните съдилища на държавата членка.

13. Разпоредбите, свързани със срочните депозити, следва да посочват, че сетълмента (получаването и изплащането) на срочни депозити става в дните, посочени в обявата на ЕЦБ за депозитна операция.

II. Допълнителни минимални общи характеристики на обратни операции

Характеристики общи за всички обратни операции

14. Датата за обратно изкупуване при операцията се определя в момента на сключването на всяка сделка.

15. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, определят израза „работен ден“, по отношение на задължението за извършване на плащане, като всеки ден, в който всички съответни компоненти на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време (TARGET) работят и могат да извършат въпросното плащане, а по отношение на задължението за предоставяне на активи, като всеки ден, в който системите за сетълмент на ценни книжа, чрез които следва да се извърши доставката, работят на мястото на доставяне на въпросните ценни книжа.

16. Механизмите за превръщането в евро на суми в други валути трябва да посочват, че обменният курс, който се използва, е референтният валутен курс на еврото на ЕЦБ или ако няма такъв, спот курсът, обявен от ЕЦБ през работния ден, предшестващ деня на превръщането за целите на продажбата на евро срещу закупуване на другата валута.

Характеристики присъщи единствено на репо-операциите

17. Продажбата на приемливи активи трябва да се извършва срещу налични средства в евро, заедно с договор за обратно изкупуване на равностойни активи срещу налични средства в евро на определена дата.

18. Задължението за обратна продажба на равностойни активи определя последните като активи от същия емитент, които са част от същата емисия (независимо от датата на емисията) и от същия вид, номинална стойност, количество и описание, както активите, обект на сравнението. Ако активите, обект на сравнението, са били конвертирани или реденоминирани или ако върху тях е била упражнена „кол опция“, дефиницията за равностойни активи следва да се промени и да бъде: в случай на конвертиране — активите, в които първоначалните активи са били конвертирани; в случай на упражнена „кол опция“ — активите, еквивалентни на платените активи, при условие че продавачът е платил на купувача сума, равна на стойността на опцията; в случай че активите са били реденоминирани — активите, еквивалентни на тези, в които първоначалните активи са били реденоминирани плюс, при необходимост, парична сума, съответстваща на разликата в стойността между активите преди и след реденоминацията.

19. Случаите на неизпълнение на задълженията, даващи право на НЦБ да прекрати всички текущи операции, не се различават съществено от разпоредбите в точка 6.

20. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да съдържат мерки за нетиране с оглед постигането на икономически резултати, еквивалентни на изброените по-долу:

а) В случай на неизпълнение на задълженията обратното изкупуване при всяка операция се осъществява незабавно и, при спазване на следните разпоредби, всички еквивалентни активи подлежат незабавно на доставяне (така че изпълнението на съответните задължения на страните, що се отнася до доставянето на активите и заплащането на цената на обратно изкупуване за всички обратно изкупени активи, да се извърши съгласно разпоредбите на буква б)) или, алтернативно, операцията по обратното изкупуване ще бъде отменена.

б) i) Пазарните стойности в случай на неизпълнение на задълженията на активите за обратно изкупуване и на всички еквивалентни активи за обезпечаване на операцията, подлежащи на прехвърляне, както и цената на обратното изкупуване, която следва да се заплати от всяка страна, се определят от НЦБ за всички операции на датата на обратното изкупуване; и

ii) на базата на така определените суми, НЦБ изчислява (на датата на обратното изкупуване) какво дължи всяка страна на другата и сумите, дължими от едната страна се приспадат от сумите, дължими от другата страна, като само нетният остатък следва да се плати от страната, чието вземане е изчислено на по-ниска стойност; посоченият нетен остатък е платим на следващия ден, през който всички съответни компоненти на TARGET работят, за да се извърши плащане. За целите на това изчисление, всяка сума, която не е деноминирана в евро се конвертира в евро на подходящата дата, при курс, изчислен съгласно точка 16.

в) Изразът „пазарна стойност в случай на неизпълнение на задълженията“ по отношение на всички активи на всяка дата означава:

i) пазарната стойност на въпросните активи в момента на преоценка в случай на неизпълнение на задълженията, изчислена въз основа на най-релевантната цена за работния ден, предшестващ деня на преоценката; или

ii) при липса на представителна цена за даден актив за работния ден, предшестващ деня на преоценка се използва последната цена при която е търгуван актива. Ако няма налична цена, при която е търгуван актива, НЦБ определя цена като взема предвид последната регистрирана цена на актива на референтния пазар; или

iii) при активи, за които не съществува никаква пазарна стойност, се използва надежден метод на преоценка; или

iv) ако НЦБ е продала, преди момента на оценка в случай на неизпълнение на задълженията, активите или еквивалентни на тях активи на пазарната им цена, нетният приход от продажбата, след приспадане на всички такси, комисионни и разходи, присъщи на тази продажба, като НЦБ прави това изчисление и определя сумите.

21. Ако съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт прилагани от НЦБ, съдържат клауза или разпоредба, позволяваща подмяна на обезпечението, те трябва да гарантират прилагането на изискуемите мерки за контрол на риска.

22. Ако съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, съдържат клауза или разпоредба, предвиждаща заплащане (или възстановяване) на маржовете в налични средства, трябва да бъде предвидено, че всяко друго задължение за възстановяване (или предоставяне) на марж първо се изпълнява в налични средства за същата сума (заедно с лихвите по нея).

Характеристики присъщи единствено на споразуменията за обезпечени кредити

23. Активите, предоставени като обезпечение по споразумение за обезпечен кредит (например залог) трябва да могат да бъдат осребрени на правно основание и да са свободни от привилегирани вземания. Никое трето лице (включително инстанцията по ликвидация в случай на неплатежоспособност) не може да се намесва и с успех да изисква активите, предоставени като залог (при условие че няма измама) или всякакви права, свързани с тях.

24. НЦБ има правото да реализира получи икономическата стойност на активите, предоставени като залог при операция за предоставяне на ликвидност, при предварително определени обстоятелства, които не се различават съществено от обстоятелствата по точка 6 и които включват и случаите, когато НЦБ може да счита, че участникът не е изпълнил задълженията си по силата на споразумение за обратно изкупуване

25. Споразуменията за обезпечени кредити дават възможност за това операциите започнати като операции в рамките на един ден да се преобразуват в овърнайт операции.

III. Допълнителни минимални общи характеристики на споразуменията за валутни суапове

26. Всяка транзакция се състои от едновременна спот и форуърд продажба и покупка на евро срещу друга валута.

27. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт прилагани от НЦБ, трябва да съдържат клауза или разпоредба относно момента и механизма на прехвърлянето на плащанията. Датата на форуърдната продажба/покупка се определя в момента на сключването на всяка сделка.

28. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, определят чуждестранната валута, обменния курс спот и форуърд, както и датите на прехвърляне и обратно прехвърляне съгласно следните дефиниции:

а) „чуждестранна валута“ е всяка законна валута, различна от еврото;

б) „спот курс“ е, що се отнася до определена операция, курсът (изчислен съгласно точка 16), използван за конвертиране на сума в евро в сума в чуждестранната валута, която едната страна е длъжна да прехвърли на другата на датата на прехвърляне срещу заплащане на сумата в евро; курсът е посочен в потвърждението;

в) „форуърд курс“ е курсът, изчислен съгласно точка 16 и използван за конвертиране на сумата в евро в сума в чуждестранна валута, която едната страна е длъжна да прехвърли на другата на датата за обратен трансфер срещу заплащане на сумата в евро; курсът е посочен в потвърждението и определен в съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ;

г) „сума в чуждестранна валута при обратно прехвърляне“ е сумата в чуждестранна валута, необходима за закупуване на сумата в евро на датата за обратно прехвърляне;

д) „дата на прехвърляне“ е, що се отнася до всяка операция, датата (и, при нужда часът на тази дата), на която трябва да влезе в сила прехвърлянето на сумата в евро от едната страна на другата; за да се избегне всякакво объркване, това е датата (и, при нужда часът на тази дата) договорена от страните за сетълмент на прехвърлянето на сумата в евро;

е) „дата на обратно прехвърляне“ е, що се отнася до всяка операция, датата (и, при нужда часът на тази дата) на която едната страна трябва да прехвърли обратно на другата страна сумата в евро.

29. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да предвиждат че някои случаи (посочени в точка 30) водят до предсрочно прекратяване на всички текущи операции, както и да определят начина, по който се извършва това прекратяване (включително и нетирането).

30. Случаите на неизпълнение на задълженията, даващи право на НЦБ да прекрати всички текущи операции, не трябва съществено да се различават от разпоредбите в точка 6.

31. Съответните правила, установени по силата на договор или нормативен акт, прилагани от НЦБ, трябва да съдържат клаузи или разпоредби относно нетирането, които имат за цел да постигнат икономически резултати, еквивалентни на посочените по-долу.

а) При случай на неизпълнение на задълженията, всяка операция се счита за прекратена и стойността на възстановяване на сумите в евро и на сумите в чуждестранна валута при обратно прехвърляне, се определят от НЦБ като се взема предвид, че горепосочените стойности на възстановяване трябва да представляват за нея икономически еквивалент на всяко дължимо плащане; и

б) въз основа на така получените суми НЦБ изчислява (на датата на обратно прехвърляне) какво дължи всяка от страните на другата и сумите, дължими от дадена страна, се конвертират, при необходимост, съгласно точка 1б., в евро и се приспадат от сумите, дължими от другата страна, като единствено нетният остатък се заплаща от страната, чието вземане е изчислено на по-ниска стойност; посоченият нетен остатък е дължим на следващия ден, в който работят всички съответни компоненти на TARGET за извършването на подобно плащане.